

13-й випуск щотижневого дайджесту про вплив виходу іноземних компаній на економіку РФ

Підготовлено командою KSE Institute та членами Ради Директорів KSE за підтримки Міжнародного фонду "Відродження"; 01-07.08.2022

На початку російського вторгнення в Україну KSE Institute запустив аналітичний проєкт, який отримав назву "Самосанкції" (або SelfSanctions), спрямований на збір даних про іноземні компанії, які працюють на російському ринку та обмежують або припиняють свою діяльність. Експертиза даних була проведена спільно з фахівцями/спеціалістами Мінекономіки, МЗС та Мінцифри. База даних KSE Institute частково наповнена з бази даних Єльської школи менеджменту та інших відкритих джерел. База даних містить багато різноманітної інформації, ми збираємо щоденну статистику щодо зміни статусу іноземних компаній, що працюють/працювали на російському ринку та обмежують чи припиняють свою діяльність. Також ми створили Telegram-бот https://t.me/exit_ru_bot для відстеження/моніторингу новин про пріоритетні іноземні компанії (охоплення 1, 2, 3 або 7 днів моніторингу) і проводимо регулярний аналіз зміни курсів акцій і капіталізації материнських груп компаній, які мають або мали бізнес в Росії. База KSE частково базується на даних з [бази Yale's School of Management](#), сайтів [pravda.com.ua](#), [squeezingputin.com](#), [leave-russia.org](#) та інших відкритих джерел. Дані верифікуються KSE і компаніям призначається додатковий статус KSE. Дані щодо акцій взяті з Google і Yahoo Finance. Водночас база KSE є найбільш повною та вичерпною і містить на ~40% більше інформації, ніж більшість інших схожих за тематикою баз даних, оскільки вона також містить дані про кількість персоналу, доходи, капітал та інші фінансові показники, збирає останні оновлення та зміни у статусах, посилання на використані джерела, щоденні оновлення з telegram-бота тощо.

KSE Institute радий повідомити, що [завершено процес об'єднання](#) з проєктом [leave-russia.org](#), розробленим командою волонтерів.

ЗНІМОК З БАЗИ ДАНИХ KSE на 07.08.2022

Кількість компаній, які **продовжують діяльність у Росії** (Статус KSE "залишаються"¹) – **754 (+4 за тиждень)**
Кількість компаній, які **скоротили поточні операції та призупинили нові інвестиції** (статус KSE "вичікують") – **473 (+3 за тиждень)**
Кількість компаній, які **згорнули російські операції** (статус KSE "виходять") – **1 122 (-5 за тиждень)**
Кількість компаній, які **завершили вихід з РФ** (статус KSE "вийшли") – **46 (+3 за тиждень)**

Станом на 7 серпня ми ідентифікували близько **2 395 компаній, організацій і їх брендів з 78 країн та 56 галузей** і їхню позицію щодо роботи на ринку РФ, близько половини з них публічні. Для ~800 публічних груп компаній ми також ідентифікували (за можливості) їхній операційний бізнес в РФ (наявність контрольної частки в юридичній особі) та оновили дані за 2021 рік, що дало змогу підрахувати вартість інвестованого в країні капіталу (близько **128,8 млрд дол США**), локальну виручку (на загальну суму **262,6 млрд дол США**), а також персонал (близько **1,049 млн осіб**). **1 641 іноземна компанія** вже скоротила, призупинила або припинила свою діяльність в Росії. Також, нещодавно ми додали до інформацію про [компанії, які завершили продаж свого бізнесу в Росії](#) на базі зібраної з офіційних реєстрів інформації.

Як видно з таблиць нижче, станом на 7 серпня компанії, які вже повністю вийшли з РФ, мали **192,6 тис чол персоналу, \$18,9 млрд річного доходу та \$7,7 млрд капіталу**; компанії, які оголосили про повний вихід з Росії, мали **140,8 тис чол персоналу, \$34,2 млрд річного доходу та \$18,7 млрд капіталу**; компанії, які призупинили свою діяльність на російському ринку, мали **160,2 тис чол персоналу, річний дохід у розмірі \$63,6 млрд і \$32,9 млрд капіталу**.

KSE Institute

Кількість іноземних компаній, що працюють/працювали на території РФ

ТОП-10 країн і галузей за кількістю компаній з бази KSE

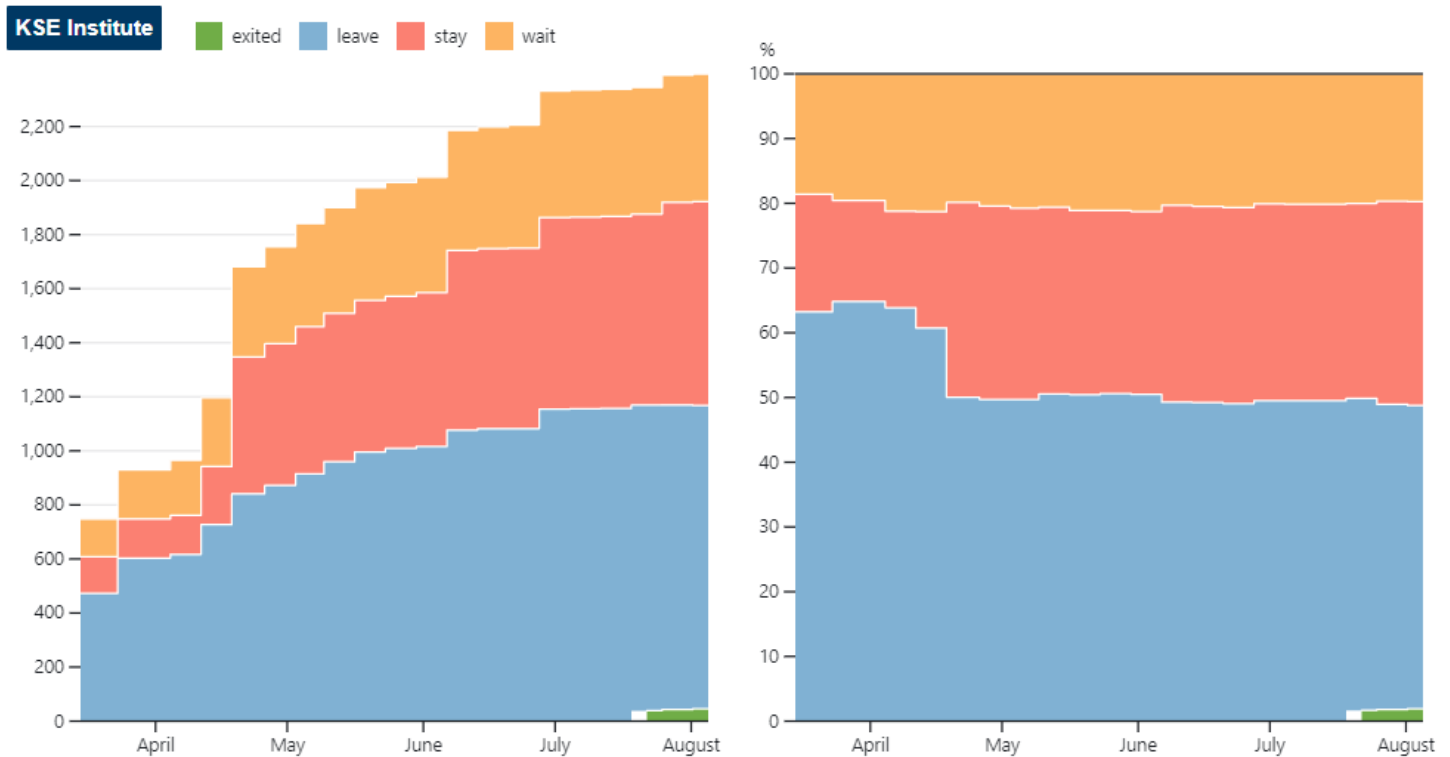
Країна штаб-квартири	Кількість компаній	Галузь	Кількість компаній
США	604	FMCG/споживчі товари	257
Германія	254	Фінанси та платежі	168
Великобританія	215	IT	159
Франція	138	Енергетика, нафта і газ	132
Японія	117	Промислове обладнання	128
Швейцарія	102	Фарма, охорона здоров'я	116
Китай	92	Автомобілебудування	115
Італія	83	Електроніка	113
Фінляндія	79	Їжа та напої	112
Нідерланди	79	Спорт	78

¹ - KSE status "leave" або "виходять" - Компанії, які опублікували на офіційному сайті компанії (або їхній реліз з'явився в іноземному виданні як FT, NYT тощо) що повністю завершують роботу в Росії або компанії, що офіційно повідомили що вони тимчасово скорочують операції в РФ
- KSE status "wait" або "вичікують" - Компанії, які опублікували на офіційному сайті компанії (або їхній реліз з'явився в іноземному виданні як FT, NYT тощо) що вони скорочують лише частину бізнес операцій, продовжуючи роботу по іншим операціям або компанії, які повідомили що відкладають майбутні інвестиції/розробки/маркетинг, при цьому продовжують свою основну діяльність
- KSE status "stay" або "залишаються" - Компанії, що ігнорують вимоги до виходу/скорочення діяльності в Росії, також компанії, які офіційно заявили, що залишаються в Росії або новин по їх виходу не було знайдено
- KSE status "exited" або "вийшли" - Компанії, які продали свій бізнес/активи або свою частку бізнесу місцевому партнеру та залишили ринок

Наведена нижче таблиця базується на даних, доступних для ~800 ТОП публічних компаній (що працюють / працювали в РФ²:

KSE Institute	Статус, присвоєний KSE	Кількість персоналу	Дохід, млн дол	Капітал, млн дол
	вийшли	192 569	18 859	7 672
	виходять, в т.ч.:	301 012	97 790	51 647
	намір про повний вихід	140 801	34 162	18 716
	призупинення операцій	160 211	63 628	32 932
	вичікують	362 475	92 759	46 513
	залишаються	183 156	51 406	22 095
	статус не визначено	10 180	1 797	919
	Всього	1 049 392	262 611	128 846

Якщо з початку російського вторгнення в Україну відсоток компаній, які згортають операції в РФ, різко зростав до середини березня, то протягом останнього місяця співвідношення тих, хто йде чи залишається, практично не змінюється, хоча ми все ще бачимо періодичне зростання частки тих компаній, які залишаються на ринку РФ. Тим не менше, близько половини (46,8%) компаній вже заявили про вихід з ринку РФ, але 31,5% все ще залишаються присутніми в країні і лише 1,9% здійснили повний вихід³.

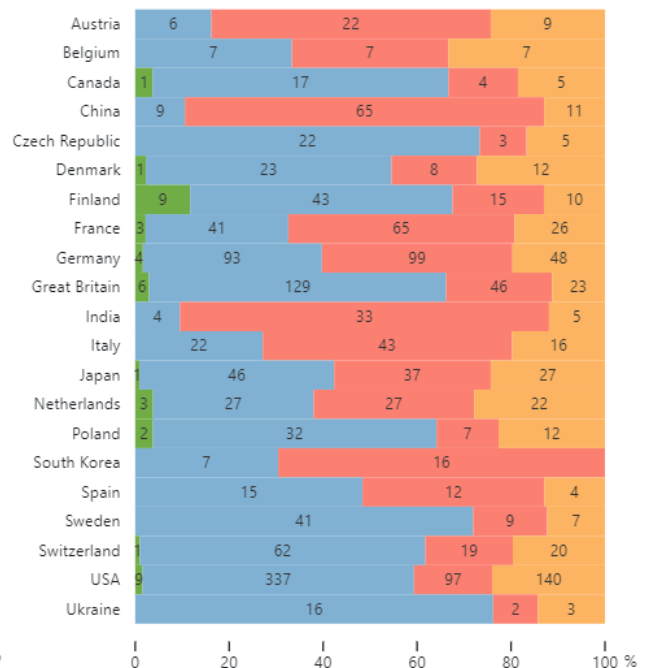

Дії компаній в секторальному розрізі і у розрізі країн (на підставі бази даних KSE, з не менше 20 компаній-представників на індустрію чи країну) наведені в графіках нижче.

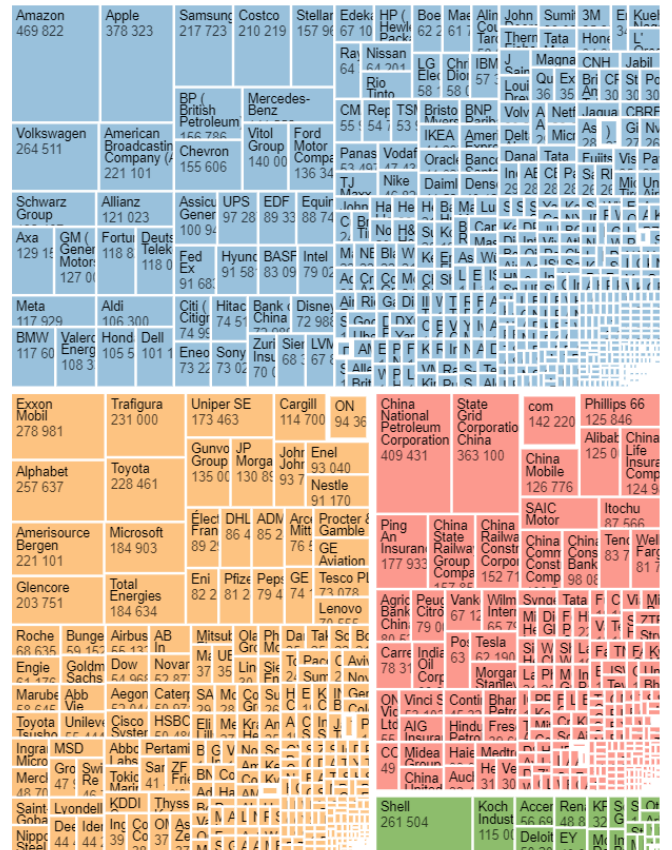
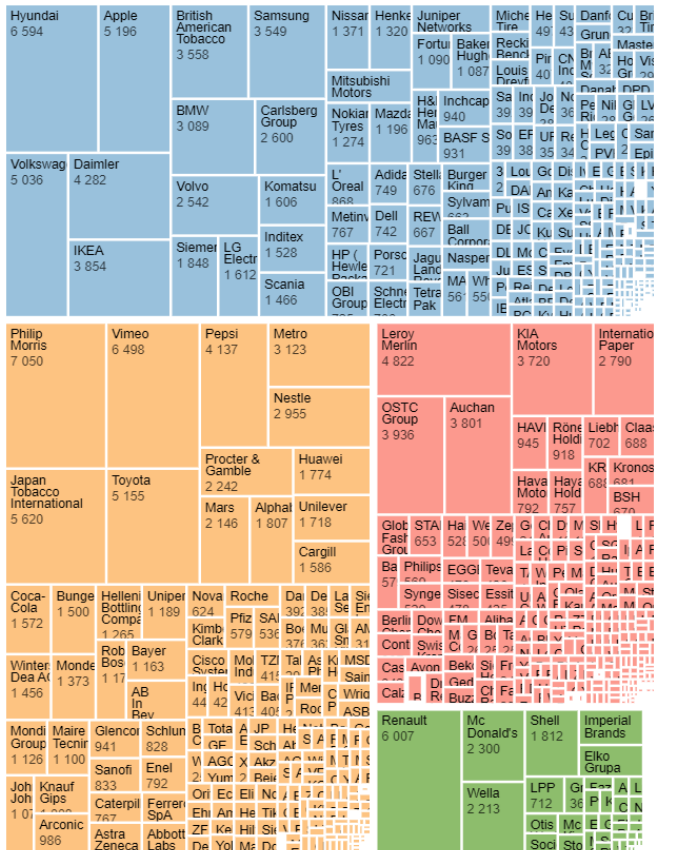
² Станом на 19/06/2022 ми оновили базу даних розширеною інформацією по ~+400 новим компаніям, а станом на 07/08/2022 ми оновили дані для частини компаній по персоналу, доходу та капіталу за 2021 рік (і будемо продовжувати робити це далі по мірі обробки нових даних). Також ми почали додатково відстежувати, чи компанії просто заявляли чи дійсно здійснювали якісь дії щодо виходу з країни (наразі ми спостерігаємо дуже малу кількість таких компаній). Поки що ми знайшли інформацію лише про декілька компаній, які почали продавати свій бізнес в Росії. Навіть для більшості з них – це лише намір або вони тільки почали процес продажу. Все інше – переважно заяви чи якісь попередні кроки. Перша зібрана інформація вже доступна і систематизована у вигляді нового статусу KSE “вийшли”.

³ 24 липня 2022 року ми ввели новий статус «вийшли», який відображає дії компаній щодо завершення виходу з російського ринку. Статус ґрунтується на даних з ЄДРЮЛ Росії та додатковому аналізі, такому як оголошення компанії і публікації в ЗМІ про діяльність компанії. У той же час, діяльність компаній може бути складно відстежити, і їх можна пропустити в аналізі, особливо для компаній, які мало висвітлюються в ЗМІ. Закликаємо наших читачів повідомляти нам, якщо вони знайомі з діями компаній, які суперечать їхнім заявам про вихід, через [форму зворотного зв'язку](https://leave-russia.org/) на сайті <https://leave-russia.org/>.

Рішення іноземних компаній у розрізі країн та секторів:

Рішення ТОП іноземних компаній у розрізі локальної та глобальної виручки⁴:

ТОП-800 компаній за локальними доходами в РФ (в млн. дол. США) та статусом KSE, дані зібрані KSE Institute, оновлено за 2021 рік

ТОП компаній за глобальним доходом у світі і статусом KSE (в млн. дол. США), дані зібрані KSE Institute

⁴ KSE Institute розробив новий [модуль BI-аналітики](https://leave-russia.org/) з великою кількістю інформаційних дашбордів, які вже доступні на сайті <https://leave-russia.org/>, слідкуйте за подальшими оновленнями

ТИЖНЕВИЙ ФОКУС. РОСІЯ ЗАБОРОНЕНА В МІЖНАРОДНОМУ СПОРТІ

Після того, як Міжнародний олімпійський комітет (МОК) оголосив про свою рекомендацію Міжнародним спортивним федераціям і організаторам спортивних змагань не допускати до участі російських і білоруських команд, майже всі їх заборонили. Проте деякі федерації допускають учасників з Росії та Білорусі як індивідуальних спортсменів, не пов'язаних із країнами. Україна вимагає заборонити спортсменам з Російської Федерації та Білорусі виступати під нейтральним прапором.

28 лютого «заради безпеки всіх учасників» МОК рекомендував міжнародним спортивним федераціям і організаторам спортивних заходів не допускати участі російських і білоруських спортсменів і офіційних осіб у міжнародних змаганнях і не проводити заходи в Росії і Білорусі⁵.

Там, де це неможливо, громадяни Росії чи Білорусі повинні прийматися лише як нейтральні спортсмени чи команди. Майже всі федерації взагалі заборонили брати участь у змаганнях з Росії та Білорусі. [База даних та сайт KSE](#) містить більше п'ятдесяти таких спортивних федерацій та організаторів заходів, включаючи футбол, бадмінтон, бокс, біатлон, хокей, керлінг, регбі, гімнастику, ковзанярський спорт, баскетбол, волейбол, теніс, шахи, велоспорт, гольф, гандбол, дзюдо, мотоспорт, лижі, стрільба, плавання, стрільба з лука, вітрильний спорт, тхеквондо, триатлон, настільний теніс тощо.

Наприклад, національні футбольні збірні Росії та Білорусі були відсторонені від ЧС-2022 серед чоловіків та ЧС-2023 серед жінок (FIFA)⁶. UEFA виключив національні збірні та всі клуби з єврокубків. Міжнародна федерація хокею (IIHF) призупинила участь усіх збірних і клубів Росії та Білорусі у всіх змаганнях і заходах IIHF⁷.

В деяких видах спорту, учасникам з РФ та Білорусі, все ж дозволяють брати участь як індивідуальним спортсменам, не пов'язаним з країнами. Така ситуація, зокрема, в **тенісі**, **велоспорті**, **дзюдо**⁸ та **шахах**⁹. Ще окремі федерації намагаються повернути цих спортсменів, дозволивши їм змагатися під нейтральним прапором, але поки що вони не досягли успіху.

На початку березня **міжнародні керівні органи з тенісу** оприлюднили спільну заяву¹⁰ про те, що гравці з Росії та Білорусі й надалі зможуть брати участь у міжнародних тенісних змаганнях. Вони не змагатимуться під назвою чи прапором Росії чи Білорусі до подальшого повідомлення. Проте деякі організатори тенісних подій пішли далі. Всеанглійський клуб лаун-тенісу (AELTC) і Асоціація лаун-тенісу (LTA) заборонили спортсменам брати участь у змаганнях на трав'яних кортах Великобританії. Реакція Жіночої тенісної асоціації (WTA) була такою, що окремі спортсменки не повинні бути покарані або мати заборону змагатися через те, звідки вони родом, або через рішення, прийняті урядами їхніх країн. В результаті, WTA покарала і оштрафувала **Вімблдон** і **LTA**¹¹. Вімблдон подав апеляцію на це рішення.

Україна вимагає заборонити спортсменам з Російської Федерації та Білорусі виступати під нейтральним прапором¹². Російські атаки забрали життя понад 80 українських спортсменів і тренерів і зруйнували понад 100 спортивних об'єктів, а російські та білоруські спортсмени своїм мовчанням підтримують війну. Спортивний комітет України запустив сайт [Янголи спорту](#) з інформацією про українських спортсменів, які загинули через вторгнення Росії¹³.

⁵ <https://olympics.com/ioc/news/ioc-eb-recommends-no-participation-of-russian-and-belarusian-athletes-and-officials>

⁶ <https://www.fifa.com/tournaments/mens/worldcup/qatar2022/media-releases/fifa-uefa-suspend-russian-clubs-and-national-teams-from-all-competitions>

⁷ https://www.iihf.com/en/news/32301/iihf_council_announces_decisions_over_russia_belar

⁸ <https://www.dw.com/en/war-in-ukraine-which-sports-have-banned-athletes-from-russia-and-belarus/a-62503336>

⁹ <https://www.fide.com/news/1638>

¹⁰ <https://www.wtatennis.com/news/2510418/joint-statement-by-the-international-governing-bodies-of-tennis>

¹¹ <https://www.tennis.com/news/articles/wimbledon-lta-fined-1-million-by-wta-for-russian-belarusian-ban>

¹² <https://www.pravda.com.ua/eng/news/2022/07/1/7355766/>

¹³ <https://yangoly-sportu.teamukraine.com.ua/>

Що нового відбулось минулого тижня – ключові новини з щоденного моніторингу KSE (оновлення щотижня)¹⁴

01.08.2022

***LHV Pank** (Естонія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *вичікують*

Нові обмеження на отримання платежів від банків Росії та Білорусі.

Через складну міжнародну ситуацію, спричинену російсько-українською війною, з 9 серпня 2022 року LHV Pank більше не зможе приймати платежі від банків Росії та Білорусі.

<https://www.lhv.ee/en/news/2022/25>

***Continental** (Німеччина, Автомобілебудування) Статус за KSE - *вичікують*

1 серпня в Калузі відновить роботу завод з виробництва автомобільних шин Continental.

https://aif.ru/money/company/zavod_shin_continental_v_kaluge_vozobnovit_rabotu_s_1_avgusta

***OBI Group** (Німеччина, Споживчі товари та одяг) Статус за KSE - *виходить*

OBI завершує угоду з продажу російського бізнесу за один євро

<https://newsunrolled.com/economy/70781.html>

02.08.2022

***Ekaterra** (Нідерланди, Їжа та напої) Статус за KSE - *вичікують*

Припинення виробництва Ekaterra означає, що чайні бренди Lipton, Saito і Brooke Bond припинять випускати в Росії до кінця 2022 року. Після цього компанія Ekaterra повністю припинить їх продаж і дистрибуцію на російському ринку.

<https://iz.ru/1373204/2022-08-01/mezhdunarodnaia-chainaia-kompaniia-ekattera-prekrashchaet-rabotu-v-rossii>

***Baker Hughes** (США, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *виходить*

Baker Hughes оголошує про викуп нафтосервісного бізнесу в Росії місцевим керівництвом

<https://investors.bakerhughes.com/news-releases/news-release-details/baker-hughes-announces-local-management-buyout-its-oilfield>

***Heineken** (Нідерланди, Алкоголь та тютюн) Статус за KSE - *виходить*

Нідерландська пивоварна корпорація Heineken N.V. заявила, що планує досягти угоди про продаж російських активів на загальну суму 475 млн євро у другій половині 2022 року.

<https://www.epravda.com.ua/news/2022/08/1/689868/>

<https://www.theheinekencompany.com/newsroom/heineken-nv-reports-2022-half-year-results/>

03.08.2022

***Jotun** (Норвегія, Хімічна промисловість) Статус за KSE - *виходить*

Норвезький виробник фарб Jotun оголосив про продаж свого бізнесу в РФ і вихід з країни.

<https://www.epravda.com.ua/news/2022/08/2/689921/>

<https://www.jotun.com/ww-en/about-jotun/media/news/jotun-has-decided-to-exit-russia/>

***Maersk** (Данія, Логістика та транспорт) Статус за KSE - *виходить*

Maersk розраховує на швидке завершення переговорів про продаж бізнесу в РФ

<https://www.epravda.com.ua/news/2022/08/3/689955/>

***Nokian Tyres** (Фінляндія, Автомобілебудування) Статус за KSE - *виходить*

Nokian Tyres планує прийняти рішення щодо нового заводу, який замінить російське виробництво, у третьому кварталі

<https://www.reuters.com/business/retail-consumer/nokian-tyres-plunges-into-red-russia-exit-weighs-2022-08-02/>

***Metso Outotec** (Фінляндія, Промислове обладнання) Статус за KSE - *вичікують*

Генеральний директор YLE повідомляє, що Metso Outotec повністю дотримується санкцій проти Росії

<https://www.helsinkitimes.fi/business/21974-ceo-tells-yle-metso-outotec-has-adhered-fully-to-sanctions-against-russia.html>

04.08.2022

***ExxonMobil** (США, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *вичікують*

Exxon Mobil веде переговори про передачу своєї частки в проєкті «Сахалін-1» іншій компанії

<https://www.epravda.com.ua/news/2022/08/4/689996/>

***Societe Generale** (Франція, Фінанси та платежі) Status by KSE - *вийшли*

Французька Societe Generale оцінила збиток від продажу свого банку в РФ у 3,3 млрд євро

<https://www.epravda.com.ua/news/2022/08/3/689963/>

***PHX Energy Services** (Канада, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *виходить*

PHX Energy Services виходить з Росії

<https://www.marketwatch.com/story/phx-energy-services-pulls-out-of-russia-271659442238>

<https://www.globenewswire.com/news-release/2022/08/02/2490230/0/en/PHX-Energy-Announces-Withdrawal-from-Russia.html>

05.08.2022

***AB InBev Efes** (Росія, Алкоголь та тютюн) Статус за KSE - *вичікують*

AB InBev Efes локалізувала виробництво деяких популярних брендів пива в Росії.

<https://www.interfax.ru/business/855277>

***BlackRock** (США, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходить*

¹⁴ На минулому тижні на сайт проєкту <https://leave-russia.org/> був доданий новий розділ "[Новини компаній](#)", слідкуйте за щоденними оновленнями прямо на сайті

BlackRock закриває російський ETF, який колись тримав 800 мільйонів доларів

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-08-04/blackrock-to-shutter-russia-etf-that-once-held-800-million>

***Paramount** (США, Кіноіндустрія) Status by KSE - [leave](#)

Кількість передплатників Paramount+ зросла до понад 43 мільйонів завдяки доданню 4,9 мільйона передплатників і вилученню 1,2 мільйона користувачів з Росії, повідомляє компанія у своєму звіті за другий квартал цього року.

<https://senalnews.com/en/digital/paramount-reached-over-43-million-subscribers-during-q2>

***Glencore** (Швейцарія, Товари широкого вжитку) Статус за KSE - *вчікують*

Прибуток Glencore більш ніж подвоївся до рекорду за перше півріччя, закріпивши статус групи як одного з найбільших переможців від потрясінь на сировинних ринках, спричинених війною в Україні.

<https://www.ft.com/content/5ce49d4e-be60-4675-ae7e-8fe70b9b1bac>

Отримуйте більше деталей на щоденній основі

[Telegram bot KSE по моніторингу новин @exit_ru_bot](#)

[Твіттер проекту SelfSanctions](#)

[Сайт leave-russia.org](#)

[ВІ аналітика @ Leave-russia.org](#)

[Новини компаній @ Leave-russia.org](#)

[Твіттер сайту leave-russia.org](#)

[Підтримати проєкт через Patreon](#)